

# **Gebruik bedtent bij acuut optredende verwardheid**

## **Inhoud**

Inleiding	3
Wat is een delier?	3
Oorzaken	3
Wat zijn de verschijnselen?	3
Waaruit bestaat de behandeling?	4
Het doel van een bedtent	5
Patiëntvriendelijkheid	5
Wat kunt u verder doen als familie, vriend(in) of kennis?	6
Vragen	6

**Uw familielid, vriend(in) of kennis is opgenomen in ons ziekenhuis vanwege ziekte, ongeval en/of operatie. Zoals u vermoedelijk hebt gemerkt, is zijn of haar reactie niet zoals u gewend bent. Dit komt doordat hij/zij een delier heeft. Deze folder legt uit wat er aan de hand is en waarom er een bedtent wordt aangeboden.**

## **Wat is een delier?**

Een delier is een plotseling optredende verwardheid. Deze verwardheid is van voorbijgaande aard. Als de lichamelijke toestand van de patiënt verbetert, neemt de verwardheid af. De periode van verwardheid kan variëren van enige uren tot weken. Deze periode is afhankelijk van de volgende factoren: ernst van lichamelijke aandoening, de leeftijd van de patiënt en de conditie van de patiënt.

## **Oorzaken**

Een delier of acute verwardheid kan meerdere oorzaken hebben. Misschien heeft u wel eens van een alcoholdelier gehoord. Dit is de meest bekende vorm van een delier.

Echter ook iemand die nog nooit alcohol heeft gebruikt kan een delier krijgen.

*Oorzaken* kunnen zijn:

- 'grote' operaties
- ziekten van het hart, de longen of de hersenen
- ontstekingen (bijvoorbeeld blaas- of longontsteking)
- stoornissen in de stofwisseling (uitdroging)
- een ongeluk of val (hersenschudding/kneuzing)
- medicijngebruik of misbruik
- drugsgebruik of misbruik

Soms zijn meerdere oorzaken gelijktijdig aanwezig, dit zien we vaak bij ernstig zieke patiënten en ouderen.

Soms kan er geen duidelijke oorzaak worden aangewezen maar is er wel sprake van een delier.

Patiënten met een hoge leeftijd, met reeds bestaand geheugenproblemen, problemen met zien of horen of die eerder acuut verward zijn geweest hebben een groter risico om acuut verward te raken. Ook angst, stress, pijn of te weinig slaap kunnen een rol spelen bij het ontstaan van een delier.

## **Wat zijn de verschijnselen?**

- De patiënt is niet zo helder als 'normaal', zakt zo nu en dan weg en kan de aandacht er niet bijhouden. Het lijkt of in gesprekken niet alles

doordringt.

- Het geheugen functioneert minder goed; misschien heeft u net iets verteld wat even later alweer is vergeten.
- De patiënt met een delier kan de werkelijkheid anders ervaren. Hij/zij ziet of hoort dingen die er niet zijn, bijvoorbeeld gezichten/beestjes of stemmen/geluiden. Dit kan er toe leiden dat de patiënt extra waakzaam is.
- Soms is de patiënt angstig en kan vanuit die angst agressief reageren.
- Soms is de patiënt overdreven alert, en reageert op alles wat er in zijn omgeving gebeurt; soms trekt hij/zij zich juist terug en reageert nauwelijks op wat er in zijn omgeving gebeurt. Deze twee verschijnselen kunnen elkaar ook afwisselen.
- De patiënt kan erg onrustig zijn en bijvoorbeeld proberen om uit bed te stappen of infuus of urinekatheter te verwijderen.

Niet al deze verschijnselen zijn voortdurend duidelijk aanwezig. 's Avonds en 's nachts zijn de verwardheid en onrust vaak heviger.

### **Waaruit bestaat de behandeling?**

Wanneer een patiënt een delier ontwikkeld heeft, is het belangrijk dat dit zo snel mogelijk verholpen wordt. Eerst proberen wij vast te stellen wat de oorzaak van het delier is. Vaak is het zinvol om de patiënt medicijnen te geven tegen de verwardheid, angst en/of onrust. Om de patiënt ondertussen zo goed mogelijk te beschermen tegen vallen gebruiken wij een bedtent.

## Het doel van een bedtent

Doordat een bedtent aan alle kanten dicht te ritsen is, wordt het valrisico verkleind voor de patiënt wanneer deze zonder toezicht is. Zoals net beschreven vermindert het bed het valgevaar en neemt automatisch het risico op letsels af. Een ander doel van de bedtent is het bieden van een veilige en rustige omgeving voor uw familielid wanneer deze een delier doormaakt. Hierdoor is uw familielid geen gevaar voor zichzelf of anderen. Uit ervaring weten wij inmiddels dat patiënten zich veilig en beschermd voelen in een bedtent.



## Patiëntvriendelijkheid

Een bedtent valt onder de vrijheidsbeperkende interventies maar biedt een patiëntvriendelijker alternatief dan een onrustband. In tegenstelling tot de onrustband kan uw familielid zich vrij bewegen in het bed. Als laatste willen wij u er nog op wijzen dat iedere dag door arts en verpleegkundige geëvalueerd wordt of de inzet van de bedtent nog noodzakelijk is.

## **Wat kunt u verder doen als familie, vriend(in) of kennis?**

- Als u op bezoek komt zeg dan wie u bent, waarom u komt en herhaal dit zo nodig.
- Loop, beweeg en handel rustig.
- Vertel de patiënt, indien mogelijk, dat hij/zij ziek is, en dat hij/zij in het ziekenhuis in Ede ligt en welke datum en dag het is.
- Spreek rustig en in korte duidelijke zinnen. Stel eenvoudige vragen. Bijvoorbeeld: 'Heeft u lekker geslapen?' en niet: 'Heeft u lekker geslapen of lag u steeds wakker?'.
- Bezoek is heel belangrijk en met name bezoek van een vertrouwd persoon kan geruststellend werken maar teveel personen of te lange bezoektijd kan vermoeiend en verwarrend zijn.
- Ga als u met meerdere personen op bezoek komt, zoveel mogelijk aan een kant van het bed zitten zodat de patiënt zich op één punt kan richten.
- Let erop dat de patiënt zonodig zijn/haar bril en/of hoortoestel gebruikt.
- Het is beter voor de patiënt wanneer u niet meegaat in de 'vreemde' waanideeën of met de dingen die de patiënt ziet of hoort maar die er niet zijn.
- Probeer de patiënt niet tegen te spreken maar zo mogelijk wel duidelijk te maken dat uw waarneming anders is. Heeft dit geen effect, beëindig dan uw pogingen. Maak er geen ruzie over; probeer over iets anders te praten.
- Praat met de patiënt over bestaande personen en echte gebeurtenissen.
- Probeer de patiënt bij het hier en nu te betrekken door de (buurt/stads)krant mee te nemen en er stukjes uit voor te lezen.
- Probeer een steun te zijn door uw aanwezigheid en of door simpelweg zijn/haar hand vast te houden. U hoeft niet altijd te praten.
- Neem een klok met een goed zichtbare wijzerplaat mee, een kalender en een foto waarop belangrijke personen/familieleden staan afgebeeld.
- Informeer bij de verpleegkundigen of er een mogelijkheid bestaat om de nacht met uw familielid, kennis of vriend(in) door te brengen.

Iedere patiënt is anders en zal daarom ook zijn eigen verschijnselen hebben. Het is daarom van belang dat iedere patiënt zijn/haar eigen benaderingswijze krijgt. Dit in samenwerking met de arts, de verpleegkundigen en u als familie of betrokkene.

## **Vragen**

Voor meer informatie kunt u altijd terecht bij de verpleegkundige van de afdeling.